

Αθήνα, 16/3/2026

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Α.Π.: 1630

Θέμα: Νέες απειλές για την Ελευσίνα και τις αρχαιότητές της, ενώ το 2023 ήταν Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης

Η εγκατάσταση βιομηχανιών στην Ελευσίνα ξεκίνησε τις τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα, παραλιακά, πολύ κοντά στο Ιερό των «Ελευσινίων Μυστηρίων», ένα από τα σημαντικότερα πανελλήνια αρχαία ιερά, με μοναδική αρχιτεκτονική, όπως το «Τελεστήριον», γύρω από το οποίο έχει περιοριστεί ο επισκέψιμος αρχαιολογικός χώρος. Δεν έχουν γίνει ακόμα ανασκαφές στον λόφο, όπου ήταν η αρχαία πόλη (δυτικά της Ακρόπολης) ούτε στους χώρους που πιθανώς βρίσκονταν το Στάδιο και το Θέατρο (νότια της Ακρόπολης), λόγω εγκατάστασης βιομηχανιών, ιδίως της τσιμεντοβιομηχανίας TITAN, τα φουγάρα της οποίας έβγαζαν τσιμεντόσκονη, που έχει βλάψει τις αρχαιότητες.

Το Ελληνικό ICOMOS θεωρεί ότι η ένταξη της Ελευσίνας στον κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, είναι δυνατή, καθόσον η Ελευσίνα διαθέτει το βασικότερο στοιχείο για την ένταξη, δηλαδή την «Εξαιρετική Παγκόσμια Αξία» (Outstanding Universal Value), λόγω των «Ελευσινίων Μυστηρίων». Η ένταξη για να καταστεί δυνατή, **πρέπει κατά προτεραιότητα να εκπονηθεί και να θεσμοθετηθεί ένα ολοκληρωμένο διαχειριστικό σχέδιο**, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δογματικά κείμενα και τις κατευθυντήριες οδηγίες της UNESCO πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις εργασίες προστασίας, ανάδειξης και διαχείρισης του αρχαιολογικού χώρου, όπως και τα αναγκαία χρηματοδοτικά εργαλεία. Ένα πρώτο και απόλυτα αναγκαίο βήμα είναι να υπάρξει η απαραίτητη ζώνη προστασίας (buffer zone), που δυσχεραίνεται, λόγω της άμεσης γεινιάσης του TITAN. Αλλά και η ευρύτερη περιοχή, κυρίως η παραλιακή, υποφέρει πολύ. Σήμερα, και μετά την οικονομική κρίση που οδήγησε σε κλείσιμο πολλές βιομηχανίες, στην Ελευσίνα λειτουργούν 2 διυλιστήρια (από τα 3 της χώρας μας, ενώ το τρίτο είναι λίγα χιλιόμετρα μακριά, στον Σαρωνικό κόλπο), 2 ναυπηγεία, η τσιμεντοβιομηχανία TITAN, το εμπορικό λιμάνι για χύδην φορτία (μοναδικό στην Αττική) και αρκετές άλλες επιχειρήσεις που συμβάλλουν στη ρύπανση του Κόλπου. Στα όρια του Δήμου και την ευρύτερη περιοχή του Θριάσιου Πεδίου λειτουργούν πολλές εγκαταστάσεις logistics, που δημιουργούν μεγάλα προβλήματα, κυρίως στην κυκλοφορία των οχημάτων.

Αντί να προστατευθεί ο Κόλπος της Ελευσίνας ετοιμάζονται νέες επιβαρύνσεις:

1. Το ΤΑΙΠΕΔ ετοιμάζει μετεγκατάσταση στην περιοχή της Βλύχας (δίπλα στην βιομηχανία TITAN), υδροβιότοπο στην εκβολή του ενεργού ρέματος Σούρες, με μπαζώματα εκατοντάδων στρεμμάτων και πιθανώς εκβαθύνσεις στη θάλασσα. Τυχόν αναμόχλευση του βυθού θα απελευθερώσει ουσίες που βρίσκονται σήμερα στο ίζημα, με απρόβλεπτες επιβαρύνσεις. Το Εμπορικό λιμάνι **πρέπει να μετεγκατασταθεί**, για να απελευθερωθεί η ακτή του οικιστικού ιστού, αλλά όχι στη Βλύχα. Η καλύτερη θέση είναι στις ανενεργές εκτάσεις της ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ, εντός του Δήμου (όχι κοντά στον οικιστικό ιστό), όπου υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης με το οδικό/σιδηροδρομικό δίκτυο. Η Βλύχα πρέπει να προστατευθεί και να αναπλάσει.
2. Σχετική νομοθετική ρύθμιση δίνει τη δυνατότητα στα Ναυπηγεία Ελευσίνας να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους, ήτοι:
Α. Γιγάντωση Ναυπηγικών δραστηριοτήτων, κυρίως με επισκευές πλοίων, εμπορικών-επιβατικών-πολεμικών και ναυπήγηση νέων, ώστε να αναδειχθεί η Ελευσίνα σε κορυφαίο ναυπηγικό κέντρο!
Β. Σιδηροδρομική Βιομηχανία, με ίδρυση νέας εταιρείας για παραγωγή και επισκευή βαγονιών.
Γ. Logistics και Λιμενικές Υποδομές με σύγχρονο κόμβο εμπορευμάτων με οδική/σιδηροδρομική σύνδεση με τον Εμπορευματικό Σταθμό Θριασίου Πεδίου και το Στρατιωτικό Αεροδρόμιο Ελευσίνας!
Δ. Ενεργειακό Κόμβο για μεταφορά φυσικού αερίου.
3. Ο Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας (ΟΛΕ) πιέζεται να παραχωρήσει μεγάλη έκταση, μπροστά στον οικιστικό ιστό και το ανενεργό εργοστάσιο ΚΡΟΝΟΣ (που αγόρασε πρόσφατα ο Δήμος Ελευσίνας για να το αποκαταστήσει και αναπλάσει), για εγκατάσταση πετρελαιοειδών αποβλήτων, παρά την ομόφωνη αντίθεση του Δημοτικού Συμβουλίου Ελευσίνας.
4. Σχεδιάζεται «αξιοποίηση» 5.000 στρεμμάτων, κυρίως δασικής έκτασης στη Μαγούλα, για ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με δημιουργία οργανωμένου βιομηχανικού πάρκου.

Η Ελευσίνα και το Θριάσιο έχουν κορεσθεί βιομηχανικά. Νέες επιβαρύνσεις προτείνονται, ενώ εκπονείται Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου, όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται προστασία φυσικών εκτάσεων, διαχείριση θαλάσσιου μετώπου και ανάπτυξη πολιτιστικού τουρισμού.

Για την Εθνική Επιτροπή του Ελληνικού Τμήματος του I.C.O.M.O.S.

Ο Γενικός Γραμματέας

Η Πρόεδρος

Σοφία Αυγερινού-Κολώνια

Ιωάννης Πανόπουλος